

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: K. B., narozená X, bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2 (dále jen MPSV),

v řízení o žalobě ze dne 19.6.2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.4.2022 č.j. MPSV-2022/71438-914, o přeplatek na dávce státní sociální podpory rodičovský příspěvek,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 25.4.2022 č.j. MPSV-2022/71438-914 a jemu předcházející rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Plzni ze dne 18.3.2022 č.j. 68753/22/PM se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín žaloba, účastníci jsou označováni žalobce a žalovaný. Dle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci stav ke dni 25.4.2022, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech státní sociální podpory rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

2. **Včasnou žalobou** ze dne 19.6.2022 se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 25.4.2022 č.j. MPSV-2022/71438-914, jehož kopie byla připojena, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Plzni (dále jen **úřad práce** či **ÚP**), ze dne 18.3.2022 č.j. 68753/22/PM (dále též **prvoinstanční rozhodnutí** či **rozhodnutí ÚP**), o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory rodičovský příspěvek, přiznaný oprávněné osobě K. B. ve výši 54 400 Kč a o její povinnosti vrátit uvedený přeplatek do dne 18.4.2022 na účet úřadu, který rozhodnutí vydal.
3. **V žalobě** žalobkyně vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, protože se domnívá, že byla zkrácena na svém právu na jednorázový doplatek rodičovského příspěvku (§ 30a odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře), když dle ní pojem rodina/rodič byl v rozhodnutí ÚP špatně pochopen. Totiž žalovaný ve svém rozhodnutí argumentoval výroky směřující k závěru, že podmínky nároku na jednorázový doplatek rodičovského příspěvku se zjišťují pouze u rodiče nejmladšího dítěte v rodině. Dále uvedla, že se ztotožňuje s názorem Veřejného ochránce práv vyjádřeným v jeho zprávě o šetření ze dne 14.6.2022, jehož kopie byla připojena, a napadá výroky směřující k závěru, že podmínky nároku na jednorázový doplatek rodičovského příspěvku se zjišťují pouze u rodiče nejmladšího dítěte v rodině. Závěrem požadovala zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 25.4.2022 a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému; také souhlasila s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání.
4. **V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 25.4.2022 č.j. MPSV-2022/71438-914** žalovaný popsal průběh řízení, kdy ÚP rozhodl dle § 62 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen **zákon**), o vzniku přeplatku, jak uvedeno shora s tím, že dne 23.2.2022 doložila žalobkyně, že do rodiny ode dne 28.1.2022 patří nově narozené dítě a to J. P., syn její nezletilé dcery S. P., nar. X, aj. H., nar. X. Mimo jiné bylo uvedeno, že žalobkyně podala dne 23.10.2019 žádost o rodičovský příspěvek na děti M.a B., nar. X, a Š. B., nar. X, s nárokem na dávku ode dne 27.7.2019. Rodičovský příspěvek byl na základě žádosti a rozhodných skutečností přiznán a vyplácen. Oznámením č.j. 249233/21/PM ze dne 25.10.2021 byl rodičovský příspěvek zvýšen z 21 000 na 27 200 Kč ode dne 1.10.2021. Na základě volby výše rodičovského příspěvku byl oznámením o změně výše dávky státní sociální podpory č.j. 15047/22/PM ze dne 17.1.2022 rodičovský příspěvek zvýšen z 27 200 Kč na 54 400 Kč ode dne 1.1.2022. V oznámení úřad práce uvedl, že po odpočtu všech vyplacených částek rodičovského příspěvku od celkové částky 450 000 Kč, zbývá k vyplacení částka 54 400 Kč. Oznámením o zániku nároku na dávku č.j. 39014/22/PM ze dne 11.2.2022 byla žalobkyně informována, že z důvodu vyplacení celkové částky 450 000

Kč na dávce rodičovský příspěvek nárok na dávku zaniká k 31.1.2022. Částka rodičovského příspěvku ve výši 54 400 Kč byla vyplacena v únoru 2022 za leden 2022.

Rovněž žalovaný uvedl, že podmínky nároku na rodičovský příspěvek a jeho výše stanoví zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**). Podle § 30 odst. 1 zákona rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 300 000 Kč, není-li dále stanoveno jinak. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 či více dětí narozených současně, má tento rodič nárok na 1,5násobek částky 300 000 Kč. Podle § 7 odst. 2 písm. d) zákona společně posuzovanými osobami jsou, není-li dále stanoveno jinak, nezaopatřené děti, jejich rodiče, pokud jsou nezaopatřenými dětmi a jsou osamělí, a rodiče těchto rodičů, pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

Dále bylo uvedeno, že matku nezletilého J. H., S. P., nar. X, nelze považovat za osamělého rodiče, neboť o nezletilou nezaopatřenou pečují rodiče a trvale spolu žijí. S. P. je pro účely dávky přídavek na dítě v okruhu společně posuzovaných osob s rodiči (R. a K. B.). Otec nezletilého J. H., J. H., nar. X, byl pro účely dávky přídavek na dítě společně posuzovanou osobou v jiné rodině. Úřad práce rozhodl o zániku nároku na dávku přídavek na dítě od měsíce února 2022, neboť J. H., nar. X, byl dne 25.1.2022 vyřazen z evidence úřadu práce. Na základě žádosti o rodičovský příspěvek na dítě J. H. s nárokem na dávku ode dne 28.1.2022, se za rodinu pro účely rodičovského příspěvku považují nezaopatřené děti do 4 let věku (M. B., nar. X, a Š. B., nar. X) a jejich rodiče (R. a K. B.), J. H., nar. X, a S. P.. V žádosti o rodičovský příspěvek ode dne 28.1.2022 je žalobkyní uveden stejný okruh společně posuzovaných osob. V lednu 2022 nebyly splněny podmínky nároku na rodičovský příspěvek ve výši 54 400 Kč, neboť v této rodině se narodilo další nejmladší dítě.

Žalovaný také uvedl, že žalobkyni nevzniká nárok na jednorázovou výplatu částky rodičovského příspěvku podle § 30a odst. 1 zákona, neboť žalobkyně ani R. B., nar. X, nejsou rodiči J. H., narozeného X, ani osobami nahrazující péči rodičů. Podle § 31 odst. 2 zákona se rodičem pro účely rodičovského příspěvku rozumí též osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, s výjimkou svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu, dítě, jehož rodič zemřel, a dítě manžela nebo partnera. Dle § 62 odst. 1 zákona jestliže byl rodič vyplacen rodičovský příspěvek a nebyly přitom splněny podmínky nároku na tento příspěvek, je rodič povinen vrátit krajské pobočce Úřadu práce vyplacené částky rodičovského příspěvku, které mu nenáležely. Z citované zákonné úpravy vyplývá, že přeplatek na rodičovském příspěvku vzniká vždy, pokud rodič přestane splňovat podmínky nároku na tento příspěvek a dávka je mu přesto vyplacena. Odvolací orgán po přezkoumání rozhodnutí konstatoval, že úřad práce rozhodl v souladu s platnou právní úpravou o povinnosti žalobkyně vrátit vyplacenou částku rodičovského příspěvku, která nenáležela.

Také žalovaný doplnil, že zákon č. 117/1995 Sb. neumožňuje odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při jeho provádění a prominout povinnost vrátit vyplacené částky rodičovského příspěvku, které nenáležely. Závěrem bylo uvedeno, že odvolací správní orgán dospěl k závěru, že rozhodnutí nebylo vydáno v rozporu s právními předpisy, proto odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

5. Přílohou žaloby bylo i **podání ze dne 14.6.2022**, v němž ombudsman, veřejný ochránce práv, vyrozuměl ministra práce a sociálních věcí Ing. M. J. o výsledku šetření zahájeného z podnětu K. B., tj. žalobkyně, ve věci rodičovského příspěvku.
6. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě dne 1.7.2022 souhlasil s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání a popsal průběh řízení v této věci shodně s obsahem napadeného rozhodnutí ze dne 25.4.2022. Dále bylo mimo jiné uvedeno, že oznámením o zániku nároku na dávku ze dne 11.2.2022, č. j. 39014/22/PM, byla žalobkyně informována, že z důvodu vyplacení celkové částky 450 000 Kč na dávce rodičovský příspěvek nárok na dávku zaniká k 31.1.2022. Částka rodičovského příspěvku ve výši 54 400 Kč byla vyplacena v únoru 2022 za leden 2022. Dne 23.2.2022 podala žalobkyně, jako zákonný zástupce nezletilého rodiče, S. P., žádost o rodičovský příspěvek na dítě J. P., nar. X, s nárokem na dávku ode dne 28.1.2022. Oznámením úřadu práce č.j. 68762/22/PM ze dne 18.3.2022 byl rodičovský příspěvek na dítě J. P., nar. 28.1.2022, přiznán od 28.1.2022 ve výši 10 000 Kč. Dále žalovaný k Závěru šetření veřejného ochránce práv ze dne 14.6.2022 ohledně pochybení úřadů, kdy dle něho by i při posouzení nároku na jednorázový doplatek měly na rodinu žalobkyně nahlížet ve smyslu § 7 odst. 2 písm. d) zákona o státní sociální podpoře uvedl následující:
Toto vyjádření žalovaný považuje za liché, neboť okruh posuzovaných osob se v daném případě nezměnil (tedy ke změně došlo, neboť dcera žalobkyně se namísto společně posuzované osoby stala osobou oprávněnou a naopak, nedošlo však ke změně v okruhu osob). Zásadní otázkou však bylo splnění zákonných podmínek. Správní orgány tak v daném případě posuzovaly splnění podmínek u osoby oprávněné, tedy u nezletilé S. P.. Ostatně dle ust. § 7 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb.: *„Žádná z osob nemůže být posuzována jako oprávněná osoba nebo jako společně posuzovaná osoba současně ve více rodinách, jde-li o společně posuzované osoby pro účely přídatku na dítě, porodného a rodičovského příspěvku;“*. Spor je tedy ve své podstatě sporem o výklad ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb.: *„Podmínkou je, že alespoň jednomu z rodičů lze k datu narození dalšího nejmladšího dítěte v rodině stanovit denní vyměřovací základ nebo že je některý z rodičů k tomuto datu osobou, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu samostatně výdělečně činnou.“* Dále bylo uvedeno, že podmínky nároku a ostatních náležitostí se vždy posuzují ve vztahu k rodiči právě narozeného dítěte, nikoli k jakémukoli rodiči v rodině. Žalobkyně a její manžel nejsou matkou a otcem dítěte, nejsou ani osobami, které převzali trvalou péči nahrazující péči rodičů. Jelikož však pozastaven není výkon samotné péče o dítě, zůstává z pohledu zákona č. 117/1995 Sb. pro potřeby posuzování rodičovského příspěvku rodičem S. P.. R. a K. B. nejsou ve smyslu dotčeného zákona ani osobami, které převzali trvalou péči nahrazující péči rodičů, jak lze ostatně dovodit i z § 31 odst. 2 téhož zákona. Dle názoru žalovaného tak úřad práce postupoval zcela správně, když splnění podmínky stanovené v § 30 odst. 1 zákona v daném případě posuzoval pouze ve vztahu k dceři žalobkyně. Závěrem bylo navrženo zamítnutí žaloby jako nedůvodné, neboť napadená rozhodnutí jsou v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutno tato rozhodnutí zrušit.
7. **Ze zasláního správního spisu** vedeného v této věci soud zjistil, že skutečnosti uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného i v jeho vyjádření ze dne 1.7.2022 v podstatě odpovídají obsahu spisu. Napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno datovou schránkou dne 1.5.2022 a téhož dne nabylo právní moci.

8. V **replíce žalobkyně** doručené soudu datovou schránkou dne 27.7.2022 bylo mimo jiné uvedeno, že žalobkyně a její manžel jsou de facto osobami nahrazujícími péči rodičů, jelikož její dcera S. P. je nezletilá, žije v její domácnosti/rodině a jako nezletilá stále plní povinnou školní docházku a tak nemůže logicky pracovat. Otec (dítěte) J. H. je trestně stíhán za pohlavní zneužití její dcery a nežije v její domácnosti/rodině. Žijí v domnění, že otcem jejich rodiny je R. B., nikoliv J. H., který s nimi nežije, není schopen se starat o dítě, ani si zajistit řádné zaměstnání. Jeho chování nejsou schopni ovlivnit, proto jim přijde rozhodnutí MPSV v tomto případě nespravedlivé. Rádi by věděli, zda je postup MPSV právně správně a zda zákonodárci měli opravdu v úmyslu, aby se v těchto případech postupovalo takto.
9. Poté **žalovaný dne 10.8.2022** v reakci na repliku žalobkyně poznamenal, že si je vědom toho, že situace žalobkyně je netypická a z určitého úhlu pohledu svízelná. Byť s ohledem na skutečnost, že legislativa je vždy tvořena obecně a nemůže tedy postihnout každou jednu konkrétní situaci, kterou může reálný život s sebou přinést, v rámci zásady enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí nemůže žalovaný vykládat právo zcela svévolně s přihlédnutím ke všem okolnostem tam, kde to zákon vysloveně neumožňuje. V daném případě se žalovaný držel znění zákona, své úvahy a svůj postup ve věci popsal jak v napadeném rozhodnutí, tak ve svém předchozím vyjádření k podanému žalobnímu návrhu. Ač má žalobkyně za to, že ona a její manžel jsou de facto osobami nahrazující péči rodičů, nelze s takovým závěrem souhlasit. Zákon jednoznačně stanoví, kdo se za osoby nahrazující péči rodičů považuje. V daném případě tak ÚP v prvním stupni, shodně jako žalovaný v odvolacím řízení, dospěl k jednoznačnému závěru, že neexistují osoby, které by splňovaly podmínky pro doplacení dávky rodičovský příspěvek a navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
10. Dle **§ 30 odst. 1 zákona** rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte, a to nejdéle do doby, kdy byla na rodičovském příspěvku vyplacena z důvodu péče o totéž nejmladší dítě v rodině celková částka 300 000 Kč, není-li dále stanoveno jinak. V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 či více dětí narozených současně (dále jen "vícerčata"), má tento rodič nárok na 1,5násobek částky 300 000 Kč.
11. Podle **§ 30 odst. 2 zákona** pro stanovení nároku a výše rodičovského příspěvku je rozhodující výše denního vyměřovacího základu pro stanovení peněžitě pomoci v mateřství nebo nemocenského v souvislosti s porodem nebo převzetím dítěte podle zákona o nemocenském pojištění (dále jen "denní vyměřovací základ").
12. Dle **§ 31 odst. 2 zákona** rodičem se pro účely rodičovského příspěvku rozumí též osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, s výjimkou svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu, dítě, jehož rodič zemřel, a dítě manžela nebo partnera. Je-li rodičem dítěte zakládajícího nárok na rodičovský příspěvek nezletilá osoba, lze jí přiznat rodičovský příspěvek, jen jestliže soud nerozhodl o pozastavení výkonu povinnosti a práva péče o dítě u nezletilého rodiče. Je-li rodičem dítěte zakládajícího nárok na rodičovský příspěvek osoba, u které soud rozhodl o omezení její svéprávnosti v oblasti výkonu rodičovské odpovědnosti, lze jí přiznat rodičovský příspěvek, jen jestliže soud u tohoto rodiče rozhodl o zachování výkonu povinnosti a práva péče o dítě.

13. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného z důvodů v ní uvedených. Soud pak na základě všech zjištěných skutečností v této věci dospěl k závěru, že žaloba proti napadenému rozhodnutí žalovaného ze dne 25.4.2022 je důvodná, avšak z jiných důvodů, než namítala žalobkyně.
14. Dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Podle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení; zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo; zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
15. Dle názoru soudu je napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 25.4.2022 nepřezkoumatelné, když nepřezkoumatelnost rozhodnutí zjišťuje soud ex offo a nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K tomu, aby soud takový závěr učinil, není zapotřebí, aby žalobkyně nepřezkoumatelnost namítala; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž by se námitkami žalobkyně musel věcně zabývat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.6.2004 sp.zn. 5A 157/2002 publikovaný ve Sbírce rozhodnutí uvedeného soudu pod č. 359/2004).
16. Napadené rozhodnutí žalovaného není tedy v souladu s ustanovením § 68 správního řádu, kde jsou stanoveny náležitosti rozhodnutí, jelikož v odst. 3 věta první je stanoveno, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
17. Ze správního spisu, který byl soudu předložen žalovaným, a v něm založeného rozhodnutí ÚP ze dne 18.3.2022 č.j. 68753/22/PM vyplývá, že jím bylo rozhodnuto podle ustanovení § 62 zákona o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory rodičovský příspěvek přiznaný oprávněné osobě K. B. ve výši 54 400 Kč a o její povinnosti vrátit uvedený přeplatek do dne 18.4.2022 na účet úřadu, který rozhodnutí vydal. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je mimo jiné uvedeno, že přeplatek vznikl z těchto důvodů: dne 23.2.2022 žalobkyně doložila, že do rodiny patří ode dne 28.1.2022 nově narozené dítě a vzhledem k tomu, že rodičovský příspěvek náleží na nejmladší dítě, vznikl uvedený přeplatek. Takové rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné, neboť u § 62 zákona není uveden příslušný odstavec, ač ten je členěn na 7 odstavců, též není uvedeno jméno a příjmení dítěte.
18. Dále soud zjistil, že ve správním spisu zcela absentují podklady, na jejichž základě bylo rozhodnuto o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory rodičovský příspěvek, který byl přiznán a vyplácen žalobkyni, např. není založen ani žádný doklad o tom, kdy byla žalobkyni vyplacena předmětná částka 54 400 Kč. Pouze z Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory ze dne 17.1.2022 č.j. 15047/22/PM vyplývá, že po odpočtu všech vyplacených částek rodičovského příspěvku od celkové částky 450 000 Kč, zbývá k vyplacení částka 54 400 Kč s tím, že rozpis částek je relevantní pouze za předpokladu, že

v budoucnu nedojde ke změně volby předmětného příspěvku nebo ke změně jiných skutečností rozhodných pro nárok.

19. Ve správním spisu není ani založena kopie předmětné žádosti ze dne 23.2.2022, kdy žalobkyně podala jako zákonný zástupce nezletilého rodiče, tj. S. P., nar. X, žádost o rodičovský příspěvek na dítě J. P., nar. X, s nárokem na dávku ode dne 28.1.2022, přičemž oznámením č.j. 68762/22/PM ze dne 18.3.2022 byl nezletilý oprávněné osobě S. P. rodičovský příspěvek na dítě J. P. přiznán ode dne 28.1.2022 ve výši 10 000 Kč měsíčně. Stejně tak není ve spise založena kopie rodného listu ze dne 14.2.2022, kde otec dítěte J. P., nar. X, není uveden a také žádná listina neobsahuje údaj z informačního systému evidence obyvatel, z něhož bylo zjištěno, že otcem dítěte J. H., nar. X, je J. H., nar. X, ač jsou tyto skutečnosti uvedeny v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného. Přitom na základě uvedených listin/písemností bylo zahájeno řízení z moci úřední, ale ani o tom není ve spisu žádná zmínka.
20. Soudu nezbyvá než konstatovat, že mu nebyly správním orgánem poskytnuty veškeré podklady, na jejichž základě bylo ve věci rozhodnuto nejprve ÚP a poté v odvolacím řízení žalovaným. Proto za výše uvedené situace mu nezbylo než zrušit nejen napadené rozhodnutí ze dne 25.4.2022, ale i jemu předcházející rozhodnutí ÚP ze dne 18.3.2022 pro vady řízení a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
21. Úřad práce tedy nejprve doplní správní spis o veškeré podklady, na jejichž základě zahájil správní řízení z moci úřední, které však dosud nejsou jeho součástí, přičemž bude postupovat v souladu s § 64a odst. 1 zákona, dle něhož jsou orgány státní sociální podpory oprávněny získávat a zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o dávkách státní sociální podpory (viz i § 68a zákona). Poté ÚP, pokud budou splněny všechny zákonné podmínky pro vznik přelátku, vydá nové rozhodnutí splňující všechny zákonné podmínky dané správním řádem i zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, kdy bude uveden nejenom příslušný paragraf, ale i odstavec či písmeno, pokud takové členění obsahuje. Odůvodnění rozhodnutí bude obsahovat konkrétní údaje např. o nezletilém dítěti, tedy nejenom datum jeho narození, ale i jeho jméno a příjmení (původní i současné, došlo-li k jeho změně), případně další skutečnosti důležité pro rozhodnutí. Rovněž bude přihlédnuto k obsahu citované zprávy ombudsmana ze dne 14.6.2022.
22. Dále je nezbytné odstranit pochybení v tom směru, že není ze spisu patrné, kdy došlo k zahájení řízení z moci úřední (§ 46 odst. 1, 3 a § 47 odst. 1 a 3 správního řádu) v této věci, když toliko na rozhodnutí ÚP ze dne 18.3.2022 je na konci odůvodnění uvedena věta – Rozhodnuto bylo z moci úřední. Stejně tak není zjištěné, zda žalobkyni byla ve správním řízení dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, jak je stanoveno správním řádem (§ 36 odst. 3).
23. Přitom soud opakovaně ve svých rozhodnutích připomíná žalovanému i úřadu práce, že veškeré uvedené údaje v rozhodnutích musí být podloženy – příslušnými listinami či jejich kopiemi (ověřenými příslušnými pracovníky), případně úředním záznamem – kdy, kým a z jakého zdroje byla informace získána. Což ale v této věci nebylo provedeno.
24. Soud proto z výše uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalované ze dne 25.4.2022 a jemu předcházející rozhodnutí úřadu práce ze dne 18.3.2022 zrušil pro zjištěné vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost (§ 76 odst. 1, § 78 odst. 1 věta první, odst. 4 s.ř.s.), protože skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí nemá oporu ve spise a vyžaduje zásadní doplnění, jak uvedeno shora a věc vrátil žalovanému k dalšímu

řízení (**výrok I. rozsudku**). Za tohoto stavu se soud věcně nezabýval námitkami žalobkyně uvedenými v žalobě. Právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

25. Žalobkyně ve věci měla úspěch, avšak náhradu nákladů nepožadovala, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z § 60 odst. 1 s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a v § 104 s.ř.s. je uvedena nepřipustnost kasační stížnosti.

Plzeň 16. listopadu 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně